

GAZETA LWOWSKA.

Wtorek

N^{er.} 66.

7. czerwca 1836.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z Lwowa. —

Obwieszczenie

od c. k. galicyjskiego Rządu krajowego.

Rząd Wołoszczyzny miasto i port Ibraiłowa ogłosił wolnym portem z następującymi prawami: Wszelkie towary i produkta, których przywóz pozwolony do Wołoszczyzny, a które przyprowadzonymi zostaną do Ibraiłowa, bądź na zużycie dla tamtejszych mieszkańców, bądź na złożenie tamże, a potem przetransportowanie dalej, przy wstępie swoim w kraj wołoski wolne są od opłaty cła i cło to wtedy tylko od nich pobieranem będzie, gdy owe towary lub produkta za obręb miasta przewiezionemi zostaną. Wyłącza się od tego uwolnienia tytoń i tabakta, także wino i wódka (gdyby sprowadzanie tych trunków było kiedyś pozwolone), od którychto artykułów miasto Ibraiłów, jak dotąd, cło zużycia pobierać będzie, jak dalece artykuły te na konsumpcyję dla samego miasta Ibraiłowa przeznaczonemi zostaną.

W niedzielę dnia 12. b. m. odbędzie się dwunaste główne zgromadzenie członków powszechnego galicyjskiego instytutu pensyj dla wdów i sierót. Zgromadzenie to rozpocznie się o godzinie 11tej w sali gmachu magistratualnego, na którym odczytane będzie zdanie sprawy o stanie instytutu w upłynionym r. 1835. Ten, mianowicie dla Galicyi, tak dobroczynny zakład, co dzień w większym działając zakresie, w skutkach swoich co raz się pożyteczniejszym okazuje. Rzeczy ciekawszych z owego zdania sprawy za rok 1835ty udzielimy w następnych numerach pisma naszego.

(Z Lw. Gaz. niem.)

Wodociągi w stolicy naszej w ogólnej ich rozciągłości wynoszą 12,000 sążni wiedeńskich (co by w prostym kierunku trzy mile obejmowało) i wszystkie dzielnice miasta dobrą zaopatrują wodą. — Lecz w roku bieżącym zniesionemi zostaną tak częstej naprawy wymagające rury drewniane, a na ich miejsce, za przykładem innych stolic, dane będą rury z lanego żelaza, których koszt na 3400 zr. m. k. obliczono. Także budowa nowego ratusza wraz z wieżą w ciągu tegorocznej jesieni ukończoną zostanie.

(Z téjże Gaz.)

— Z Wiednia. —

Królewicowie ichmość, książęta Orleański i Nemours, przybyli tutaj dnia 29. maja o godzinie 11tej przed południem z Stammersdorf, dokąd wyjeżdżali naprzeciw nim do ich świąty przeznaczeni c. k. szambelanowie: pułkownik hrabia Lichnowski, podpułkownik hrabia Nobili i rotmistrz hrabia Edward Zichy i wysiedli w pokojach przygotowanych dlań w c. k. zamku.

Tam przyjmował królewiców pierwszy wielki ochmistrz, książę Collredo, i zaprosił ich do udania się do Schönbrunn, do N. Cesarstwa Ichmość.

N. Cesarz Jegomość przyjmował królewiców w gabinecie swoim, w obecności Ich C. K. Wys. Arcyksiążąt Franciszka Karola, Karola i Ludwika.

Poczem królewicowie ichmość udali się do N. Cesarzowej Jejmości i do Arcyksiężnej Zofii, a z tamąd powrócili do przygotowanego dlań pomieszkania w zamku cesarskim, gdzie pierwszy wielki ochmistrz, książę Collredo, przedstawiał im osoby, składające trzy wielkie urzędy dworu.

Potem udali się królewicowie ichmość na objad do N. Cesarza Jmci, na którym znajdowały się: N. rodzina cesarska, Księżna Lukki i najpierwsze osoby dworu.

Wieczór przepędzili książęta Orleański i Nemours w hotelu ambasadora francuzkiego, hrabiego St. Aulair, na którym tenże liczne towarzystwo zaprosił.

Dnia 30. t. m. z rana przyjmowali królewice wizyty od Ich C. K. Wys. Arcyksiążąt Franciszka Karola, Karola i Ludwika i wnet potem J. C. K. Wysokościom wzajemnie wizyty oddali.

Później na prywatnych posłuchaniach przyjmowali królewice ambasadorów, dalej resztę członków ciała dyplomatycznego, a wreszcie kawalerów c. k. dworu, jeneratów i korpus olicerów załogi tutejszej.

W południe udali się królewicowie ichmość do Schönbrunn dla powinszowania N. Cesarzowi Jegomości imienia i jedli objad przy cesarskim familijnym stole, na którym znajdowali się także księżna Lukki i panujący księstwo Anhalt-Cöthen.

Wieczorem był bal paré u księcia Metternicha. Dnia 31. maja między 9tą a 10tą godziną z rana N. Cesarz Jegomość wyjechał z Schönbrunn do miasta i oddał wizytę książętom Orleańskiemu i Nemours.

Około godziny 11tej pojechali obaj królowice przez Brühl i Heiligenkreuz do Baden, gdzie jedli objad u J. C. K. W. Arcyksięcia Karola.

J. C. K. Mość najwyższém postanowieniem Swojém z dnia 20. maja r. b., wydaném do połączonej kancelaryi nadwornej, raczył posadę głównego dyrektora budownictwa w Galicyi, nadać najlaskawiej Franciszkowi Hartmann, radzcy obrachunkowemu (w wydziale budownictwa przy prowincjonalnej buchalteryi w Czechach.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Portugalia.

Podług wiadomości z Lizbony z dnia 13. maja, małżonek królowej zapadł był z powodu oziębienia się na tę samą słabość, która księcia Leuchtenbergskiego o śmierć przyprawiła. Lecz książę ten miał się już lepiej.

Hiszpanija.

Gaz. de France podaje według doniesień z Madrytu z d. 15. maja następujące mianowania do nowego ministeryjum: P. Isturitz został prezydentem rady ministrów; P. Solarte ministrem spraw zagranicznych; jenerał Seoane ministrem wojny; p. Aguirre Solarte ministrem skarbu; p. Alcala Galiano ministrem morskim; książę de Rivas ministrem spraw wewnętrznych; minister sprawiedliwości nie jest jeszcze mianowany; p. Aguirre Solarte, mianowany ministrem skarbu, znajduje się obecnie w Paryżu. Ministeryjum to, robi uwagę *Gazette de France*, jest całkiem w duchu większości izby procerów (magnatów), i dla tego w ten sposób złożonóm zostało, ażeby zatamować rozbrat w administracyi, i ażeby do rządu francuzkiego mógł podać żądanie o interwencyi.

O rozwiązaniu ministeryjum Mendizabala wiadomości z Madrytu z dnia 15. maja zawierają następujące podania: Już od dawnego czasu spostrzegano nieporozumienie między królową rejentką, (na którą jenerał Cordowa i stronictwo jego, silne mianowicie pomiędzy procerami, wpływ wywierać się zdawało), a pierwszym ministrem, który chcąc działać naprzeciw owemu reakcyjnemu stronictwu, w nowszych czasach przychylił się więcej na stronę liberalnej opozycyi, której przewodnikiem prokuradora Caballero mianują. Ministrowie chcieli przestać wielki krzyż jenerałowi Evans, w skutek zwycięstwa pod San Sebastian, a to w ten sposób, ażeby mu takowy bezpośreduo, nie zaś przez przełożonego nad nim jenerala Cordowę przestannym został, co niejako dawałoby Evansowi pozór niezawisłości od Cordowy. Lecz królowa oparła się stanowczo temu żądaniu, równie jak wielu innym, mianowicie złożeniu z godności inspekto-

rów gwardyi narodowej San Roman, Navarro i Espletta, mianowaniu sześćdziesięciu nowych procerów i t. d., poczem dnia 12. wieczorem całe ministeryjum podało się do dymisyi i otrzymało takowę.

Kuryjer Niemiecki donosi z pocztą wieczorną, że dnia 17. maja nowemu ministeryjum hiszpańskiemu wyprawiono kocią muzykę.

Morning Chronicle donosi z San Sebastian pod dniem 12. maja: Żołnierze nasi (angielscy) wznoszą reduty i inne szzańce ku obronie San Sebastianu, ażeby załoga nasze miasto bronić, a legija w innych okolicach działać mogła. Karliści także pomiędzy naszymi przedzielnymi czatami a Hernani wznoszą przedkopy, widocznie tylko w zamiarze utrudzenia ataku legii, któryby może przedsiębrać chciała, lecz nie chcąc bynajmniej jeszcze do San Sebastianu się zbliżyć. — Przybyli tutaj utani, równie jak część brygady pontonierów i wkrótce na nowo uderzymy na karlistów. Lord John Haj, który dnia 9go udał się do Bilbao, chce obwarować wzgórze Begony, przezco załoga i gwardyja będą w stanie, bronić miasta przeciw wszelkiemu atakowi. Szzańce te niebawem ukończonemi zostaną, poczem lord John Haj chce wypędzić karlistów z miejsc, które posiadają jeszcze na brzegach morskich, a legiją wzmocnić przybyłymi niedawno 600 do 700 żołnierzami morskimi.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Król utaskawił wszystkich w Newgate umieszczonych a na śmierć skazanych zbrodniarzy i karę wydaną na nich na łagodniejszą zamienił.

Szambelan hiszpański Munoz, którego pospiesznie zmarłym ogłoszono, przyszedł do siebie z długiej i ciężkiej choroby.

Na posiedzeniu izby wyższej d. 18. maja powstał margrabia Landsdowne i mówił: »Wnoszę trzecie odczytanie bilu o reformie irlandzkich municypalnych korporacyj. Protestuję, jakto już przy tej sposobności dwa razy dawniej uczyniłem, przeciw postępowaniu zacnego i uczonego lorda (Lyndhurst), który na mnie włożył obowiązek, abym kierował rozprawami nad tym bilem, który w rzeczy samej stał się teraz li jego bilem. Słowo jeszcze tylko dodam, iż przekonany jestem, jako ten środek w obecnym swoim kształcie, ani od izby niższej, ani od irlandzkiego ludu dobrze przyjętym nie będzie.« — Hrabia Haddington: »Czas jest, wszystkie te zarzuty uczynione większości, przy poparce wniesionej do bilu, ocenić podług istotnej onychże zasługi. Oświadczam przeto, żeśmy nigdy — jak utrzymują niektórzy — nie mieli zamiaru ani obelgami obrażać, ani w przywilejach ograniczać irlandzkiego ludu. Jedynym naszym celem było powściągnąć ón systemat ruchu (agi-

tacyjny), któremu bil w swojej pierwiastkowej treści, miał zamiar nadać wieczną trwałość.« (Oklaski na ławach opozycji.) Lordowie Gort i Alwanley wspierali poprawkę. »Od niejakiego czasu« mówił ten ostatni — weszło w zwyczaj, obelgami okrywać tę zacną izbę. Wyobrażają nas jako fanatycznych wrogów wszystkich liberalnych zasad, i niechętnych zaspokojeniu Irlandyi. Wszystkie środki dotąd przez rząd proponowane, bynajmniej nie są zgodne z interesem szanownej i spokojności lubiącej massy irlandzkiego ludu, albowiem daleko więcej okazują skłonności do sprzyjania nieprzyjaciółom spokojności publicznej, rewolucjonistom i burżuiom. Niech tylko nam rząd przedłoży jaki środek istotnie pożyteczny dla Irlandyi, jak n. p. zastosowanie do tego kraju ustawy o ubogich, bez czego nigdy w tym kraju spokojność przywróconą być nie może, a natenczas dowiedzimy, czyli w rzeczy samej jesteśmy wrogami irlandzkiego ludu, za których nas osławiono. (Oklaski) Poczém odczytano bil po raz trzeci. Książę Richmond: »Teraz, kiedy trzecie odczytanie ma miejsce, mniemam, że czas po temu, abym wniósł zapowiedzianą dawniej poprawkę. Najgłówniejszy zarzut, jaki przeciwnicy bilu przeciw treści onegoż przedłożonej od rządu zaniesli, jest ten, iż takowy zmierza do nadzwyczajnego pomnożenia władzy lorda namiestnika w Irlandyi. Otoż najlepszy środek uniknienia tej nieścisłości, jest centralizowanie władzy tego wysokiego urzędnika, zezwalając, aby irlandzcy mieszczanie obszerniejszych praw używali w administrowaniu swoich spraw municypalnych; to się znaczy, aby n. p.: mieszkańcom najludniejszych miast Irlandyi odtąd niewzbraniano, wybierać sobie urzędników municypalnych, które to prawo posiadają najubożsi rybacy każdej angielskiej portowej miejsciny. Moja poprawką zamierza usunąć nieprawność wyborowania, które zacny i uczony lord Lyndhurst tylko czterem najznaczniejszym miastom Irlandyi poruczył. Z tego powodu żądam wykreślenia klauzuli A. »Lord Lyndhurst opiera się poprawce z przyczyny, ponieważ, gdyby takową przyjęto, bil utraciłby swoje właściwą przymiotowość. Margrabia Clanricarde popierał bil wnioskiem. »Kiedy to czynią — mówił — pełnię jedynie powinność moją, albowiem niemam żadnej ufności w pożyteczność obecnych rozpraw, gdyż podług wszelkiego podobieństwa z poprawką, jaką zacny lord Lyndhurst uczynił, niezamieni się w ustawę krajową; (słuchajcie!) gdybym zaś zawiódł się w mojem przewidywaniu, a druga izba uznałaby dobrym ten środek, przekonany jestem, iż układom, jakie łączą Angliję z Irlandyją, zagroziłoby niebezpieczeństwo, i najsmutniejsze wyniknęłyby z tego skutki.« (Słuchajcie!) Lord Melbour-

ne mówił za poprawką księcia Richmond, która ochraniała przynajmniej korporacje we większych miastach Irlandyi. »Przyjęcie takowej, spodziewa się on, pogodzi izbę gminu z innemi odmianami, jakie opozycja przedsięwzięła w bilu, i znowu zyska stawę zacnej izby.« (Oklaski na stronie ministeryjalnej.) Przystąpiono do głosowania, a wniosek księcia został odrzucony większością 141 głosów przeciw 82. W większości głosowało 61, z w mniejszości 37 parów przez zastępców. Poczém zgodzono się, odesłać do izby niższej bil z poprawkami.

P. O'Connell obrany został d. 17. maja bez żadnej opozycji członkiem parlamentu z Kilkenny. Wybory nie trwały więcej jak dziesięć minut. Co się zaś tyczy reprezentacyi z Dublina, ta bynajmniej jeszcze nie znajduje się w spokojnym ręku teraźniejszych jej posiadaczy, z partyi torysów pp. West i Hamilton; przynajmniej *Dublin-Post* zapewnia, że protestacyja względem ich wyboru już jest w drodze do Londynu, i że należy przygotować się na drugi akt widowiska, którego pierwszym aktem były działania dublińskiego wydziału wyborczego.

O'Connell w liście pisany do ludu angielskiego pod d. 17. maja, rozpoczął szereg listów, w zamiarze wezwania ludu pomienionego, ażeby pozwolił Irlandyi na przygotowane jej od ministrów reformy municypalności, czemu, gdyby lordowie sprzeciwiać się chcieli, O'Connell zamysła reformę izby wyższej do skutku przeprowadzić.

Na posiedzeniu izby niższej d. 20. maja O'Connell zasiadłszy w parlamencie, jako członek z Kilkenny, zapowiedział na d. 21. czerwca mowy, celem wniesienia bilu pod względem reformy izby wyższej.

Parlament odroczył się do d. 30. maja.

Times i inne pisma torysów donoszą, że wicehrabia Melbourne, cierpiący w tej chwili podagrę i zapalenie gardła, i ożywiony życzeniem wieść odtąd życie prywatne, podał się formalnie do dymisyi, i że na jego miejsce postano już po hrabie Durham do Petersburga. Tym-czasem wiadomości te nie są jeszcze zapewnione i zaprzeczano im kilkakrotnie. *Times* jednakże powraca często na ten przedmiot i powiada, że ón jest istotną prawdą. Podług dziennika *Courier* z d. 20go maja lord Melbourne miał się już lepiej i zamysłał na-zajutrz do dóbr swoich wyjechać.

Wielka łoża oranżystowska hrabstwa Cork rozwiązała się także, idąc za przykładem dublińskiej. Nie podpada już teraz żadnej wątpliwości, że księcia Kapui zaślubił z Miss Penelopą Smith kowal w Gretna-Green, p. Linton. Oboje oblubieńcy jechali w czworokonnym powozie i z największym pośpiechem przez Carlisle tam i na powrót; herb

na drzewczkach u powozu był farbą pokryty. Włósc Gretna albo Graithnej-Green, mająca 1800 mieszkańców, leży nad rzeką Sark, na granicy angielskiej, w hrabstwie szkockiem Dumfries. Utrzymują, że kowal ten zawięra rocznie 50 do 60 ślubów, za co tasy do 15 gwineów pobiera. Osoby najwyższych stanów używają tego środka, a przykład królowica neapolitańskiego ożywi znówu ten rodzaj zawierania ślubów. Zaraz po królewicu zaślubio się w Gretna-Green dwieinnych par, między temi niejaki p. Skelton Esq., który wykradł pewną ośmuasto-letnią pannę z Leeds, mającą 40,000 funt. st. majątku. Trzecią zaś parę dopędzili i wstrzymali w drodze krewni panny. Ten rodzaj zaslubiania się, jak robi uwagę p. Ledger, w ten sposób jeszcze ułatwionym zostanie, że prestonko-glazgowska kolej żelazna także przez Gretna-Green ciągnąć się będzie, a wiadomo, że powozami parowemi dościgać się nie można.

Fregata angielska *Endymion* o 50 działach odplynęła d. 1. maja z Lizbony ku północnym brzegom Hiszpanii i słychać, że zebrana tamże eskadra angielska przystąpi niezwłocznie do zdobycia Plency, Lequeitio i Guetaryi. Obecnie pod rozkazami lorda John Haj zostaje dywizja, złożona z 1200 żołnierzy od marynarki i że 150 artylerzystów morskich. *Morning-Chronicle* donosi, że znówu jest 1000 ludzi w pogotowiu dla wzmocnienia legii angielskiej w Hiszpanii i dla pokrycia strat, które też pod d. 5. maja poniosła.

Dwa pułki, które z Cork do Quebec odplynęły, dostały rozkaz oczekiwać jeszcze od wodza naczelnego szczególnych ku temu poleceń. Powstała wieść, że pułki te przeznaczone są do zajęcia nadbrzeżnych twierdz hiszpańskich, a okręty parowe *Rhadamantus* i *Tartarus* mają ich osady odwieść do Hiszpanii. *Globe* jednak zaprzecza tym wieściom.

Francya.

Królowna Maryja i madame Adelaide wróciły już z Bruxelli do Paryża.

Moniteur donosi, że król dał radcy stanu Klüber ozdoby orderu legii honorowej.

Na posiedzeniu izby deputowanych d. 18., 19. i 20. maja przyjęto z wielkim pospiechem budżet handlu i robót publicznych, to jest: »listę cywilną interesów materyjalnych.« Wszystkie projekta rządu zyskały przyzwolenie izby. — Ustawa o gościucach pobocznych już przez obie izby przyjęta została. Francya ma teraz przeszło 300,000 mil franc. gościuców pobocznych, po których dwóch trzecich częściach przynajmniej, pod czas zimy nie było można jeździć. Tym sposobem przez znaczną część roku mnóstwo małych dóbr posiadaczy całkiem odciętych było.

Na posiedzeniu d. 20. maja przyjęto także bez wszelkich rozpraw budżet ministerstwa sprawiedliwości i oświecenia. P. Chapuys Montville, wszelako tylko mimochodem, wspominał o zniesieniu kary śmierci.

Izba na posiedzeniu d. 21. bardzo znaczną większością 160 głosów przeciw 126 przyjęła wniosek do ustawy o zezwoleniu 3,105,000 fr. na wybudowanie sali dla izby parów. Uwagę pana Fulcheron, który izbę parów nazwał pierwszym naryadczym instytutem Francyi, w ten sposób odparł prezydent p. Dupin, iż rzekł, że niema hierarchii tego rodzaju, i że obie izby równe są w obliczu konstytucyi.

Baron Beaumont ma zamiar zaprojektować w izbie, ażeby wyznaczono sumę, dla ułatwienia powrotu do ojczyzny wojskowym francuzkim, którzy może jeszcze znajdują się na Syberyi w niewoli. Gdyby ten projekt przyjętym nie został, wtedy zamysła otworzyć subskrybcyję w tym względzie. Na posiedzeniu francuzkiej akademii umiejętności dnia 10go maja pan Magendie przedstawił zgromadzeniu młodego oficera polskiego, który dostawszy kontuzyi w bitwie pod Ostrołęką, padł na ziemię i z pół godziny bez przytomności leżał. Gdy go podniesiono, był głucho-niemym i smak utracił. Zmuszony do opuszczenia ojczyzny, gdzie go nadaremnie z niemocy jego leczono, pojechał do Niemiec, a z tamtąd do Tryjestu. Lékarze, których rady wszędy zasięgał, nie mogli żadnej dać mu pomocy i przybył do Paryża w tym samym stanie, w jakim Polskę opuścił. Wezwany o radę p. Magendie wpuścił mu płyn elektryczny do nerwów bębenkowych w uszach. Przy pierwszej operacyi pojawiły się: szum w uszach i niewypowiedziana niespokojność, lecz prowadzono dalej operacyje, a przy trzecim ich ponowieniu powrócił smak, po dziesiątym zaś chory tak dalece słuchał odzyskał, że nie potrzeba już teraz, chcąc być od niego zrozumianym, donośniejsem mówić głosem. P. Magendie ma zamiar także przywrócić mu mowę za pomocą wpuszczenia do nerwów mowy płynu elektrycznego.

Korweta l'Aube oddaną została na rozkaz rządu pod rozrządzenie jenerała Allard, dla przewiezienia go do Kalkuty. Od dawna już nie widziano na morzu tamtejszém bandery francuzkiej.

Prussy.

Na mocy wyroku kryminalnego sądu królewskiego z dnia 5. i 17. kwietnia, 43 członków tajnego związku uczniów na uniwersytecie w Greifswald, a 42 członków podobnego związku na uniwersytecie we Wrocławiu, skazano na sześciomiesięczną karę więzienia w twierdzy, ogłoszono ich niezdolnymi sprawowania jakiegobądź urzędu

i skazano na zapłacenie jeden za drugiego kosztów procesu.

Kraków.

— Z Krakowa d. 28. maja. —

Gazeta Krakowska umieściła co następuje: »Już to raz powtórny zamieszcza »Allgemeine Zeitung« wiadomości o mieście Krakowie, zupełnie z prawdą niezgodne i dobrej sławie jego ubliżające, które, jak twierdzi, od korespondenta tutejszego pochodzić mają, i tak uczyniła to w Nr. 60 i 61, gdzie pomiędzy innymi od rzeczywistości dalekimi doniesieniami, posunęła się aż do przywiedzenia zupełnie fałszywej okoliczności, skierowanej do zachwiania ufności Państw ościennych w rządzie tutejszym, jakoby tenże nakazawszy otworzyć więzienia, wypuszczonemi z nich zbrodniarzami usiłował zastąpić osoby obce, które w skutku najwyższych postanowień Opiekuńczych Dworów, kraj tutejszy opuścić odebrały polecenie. — Powtórnie zaś w Nrze 135 pod datą 5. b. m. donosi, że w mieście tutejszém ciągle trwają zawichrzenia i znalezionemi były na ulicach listy grożące i zapowiadające zamiar spalenia miasta i zamordowania niektórych członków rządu, na wypadek, gdyby konsystujący tu jeszcze oddział cesarsko-austryjackiego wojska niezwłocznie się nie oddalił. Ze dwie osoby, na które padało podejrzenie, iż mogły być sprawcami tego czynu, przytrzymanemi, lecz po wykazaniu swęj niewinności, zaraz na wolność wypuszczonemi były. Ze na koniec władze publiczne zajęte są wykryciem sprawców tego występnego czynu. — Lubo podobne płody lekkomyślności, a może i chęci szkodenia temu krajowi, jako nie noszące na sobie cechy publicznej wiary, nie zasługiwałyby na odpowiedź, aby jednak milczenie nie było poczytanem przez niewiadomych stanu rzeczy za przyznanie ich rzeczywistości, poczytujemy sobie za obowiązek objaśnić i zapewnić publiczność zagraniczną, iż żaden z przywiedzionych powyżej wypadków nie miał bynajmniej miejsca w mieście naszym, że ani rząd ani władze policyjne o pogroźkach listowych żadnej nie mają wiadomości, a tém samém i kroków śledczych w celu wykrycia sprawców nie egzystującego czynu przedsiębrać nie mogły, że na koniec miasto tutejsze równie jak i kraj cały największą pod opieką Trzech Opiekuńczych Mocarstw cieszy się spokojnością, cierpliwie oczekując tylko zwolnienia ściśniętej komunikacji z Państwami ościennymi, któreby gasnący z każdym dniem coraz więcej i prawie w zupełnym upadku będący handel nasz, nowem natchnęto życiem i przywróciło klasie przemysłowej, ludność miasta tutejszego składającej, zatamowane źródło zarobkowania; pole-

pszenie więc naszego materialnego bytu, zbieganiem nieprzyjaznych okoliczności bardzo pogorszonego, nie zaś marzenie o przedmiotach własnie osiągnięciu zamiaru tego przeciwnych, jest celem naszych usiłowań, jako obywateli spokojnych i umiejących oceniać nadane nam swobody.«

Królestwo Polskie.

— Z Warszawy dnia 24. maja. —

Wolność trudnienia się po wsiach i miastach fabrykacją, hurtowym handlem i szynkiem trunków krajowych, paleniem wódki i warzeniem piwa na rzecz dworów, tudzież dystylacją wódek w urządzonych na ten cel fabrykach, Rada administracyjna Królestwa przedłużyła wykwalifikowanym starozakonnym na rok następny 1836/1837, to jest: od dnia 1. lipca 1836 do ostatniego czerwca 1837 roku.

Serbija.

— Z Bukarestu d. 6. maja. —

Książę Miłosz zwołał na dzień 5. maja wielkie zgromadzenie ludu do Kragujewaczu, a to (jak słychać) celem uczynienia ważnych oświadczeń i podania projektów pod roztrząsanie.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Z korespondencji prywatnych.)

Zaleszczyki d. 2. czerwca 1836. W miesiącu maju tylko 5 tratów puszczono Dniestrem do Rosyi, a zwłaszcza d. 4. t. m. koło Zaleszczyk z Kałusza. Te składały się z 350 sztuk krokiewek, na których naładowanych było 1640 sztuk 1 1/2 calowych a 141 sztuk 1 calowych tarcic z miękkiego drzewa, 240 sztuk łat i 201,000 gatów. Materyjał ten skupiono w Kałuszu.

Przez długo-trwającą posuchę zasiewy tak ozieme, jakoteż jare wiele ucierpiały i lubo przed kilku dniami mieliśmy dobry deszcz, który zboża cokolwiek poprawił, nie zdoła wszelako naprawić znacznych przez posuchę rządzonych szkód. O kukurudzy, która zaledwo tu i ówdzie poschodziła, tak tu, jakoteż na Bukowinie bardzo mało jest nadziei. Z powyższych więc powodów ceny zboża poszły w górę i także wódka podniosła się w cenie. Za korzec pszenicy płacą teraz 4 zr. do 4 zr. 30 kr., żyta 2 zr. do 2 zr. 15 kr., jęczmienia na słód 2 zr. 30 kr., hreczki 1 zr. 45 kr., owsa 1 zr. 30 kr., kukurudzy 2 zr. 15 kr.; za wadkę wódki 4 zr. w. w.

Ołomuniec. Targ na woły dnia 1. czerwca 1836.

Przypędzili: 1) Józef Romaszkan, z Kut, 180 wołów; 2) Dominik Aksentowicz, z Kiewto-

wic, 166. Małemi partjami 33. Suma przypędzonych 379.

Kupili: Małemi partjami 33. Niesprzedanych poszło do Wiednia 346. Suma wyrównująca przypędzonym 379.

Przed targiem sprzedali: 1) Szymon Brzyński, z Radomyśla, 257 wołów; 2) Mendel Bergmann, ze Stryja, 161; 3) Alexander Suski, z Wojutycz, 130; 4) Majer Allerhand, z Żurawna, 144; ditto. 45; 5) Franciszek Grzybki, z Piassek, 165; 6) Karol Neiser, z Opawy, 74; 7) Błażej Włodarczyk, z Wieliczki, 46; 8) Antoni Nowak, z Białej, 85; 9) Izrael Folner, z Bachorzyc, 62; 10) Leib Bergmann, ze Stryja, 127; 11) Lemel Themann, z Brzyska, 111. Małemi partjami 200. Niewiadomych pozostało około 300. Ogółem 1907.

K u p i l i :	sztuk	Cena jedn. pary w w. w.		radasz	Z tych para ważyć mogła	
		zr.	kr.		cetnar.	
Fischer i Fabesch, z Wiednia, ze st. N. 1.	226	475	—	31	12	
Gustas, z Wiednia i Pragi, ze st. N. 2.	140	400	—	21	10 1/4	
Gustas, z Pragi, ze st. N. 3.	130	322	—	—	9 1/2	
Waniek, Rié, z Pragi, ze stada Nro. 4.	127	400	—	16	10 1/2	
Huber, z Wiednia, ze st. Nro. 4.	40	310	—	5	8	
Beneszowski, z Pragi, ze stada Nro. 5.	145	370	—	19	9 1/2	
Waniek, z Pragi, ze st. Nro. 6.	66	370	—	8	9 1/2	
Pollak, z Berna, ze stada Nro. 7.	40	340	—	6	9	
Gustas, z Pragi, ze st. Nro. 8.	75	390	—	10	10 1/4	
Pollak, z Berna, ze stada Nro. 9.	56	287	30	6	8	
Beneszowski, z Pragi, ze st. Nro. 10.	112	355	—	14	9 1/2	
Schick, z Ojomińca, ze st. N. 11.	97	260	—	14	8	

Podług ostatniego doniesienia mojego tego tygodnia miało być przypędzonych około 4000 wołów, lecz przypędzono tylko 2286 sztuk i z tych większą część sprzedano przed targiem, a na targ przybyło tylko 379 sztuk. Z tych 346 sztuk je-

szcze przed południem do Wiednia popędzono, ponieważ sprzedający ogromnych cen żądali. Ze więcej nie przypędzono bydła, przyczyną tego są zapewne złe drogi, a może i z tego powodu wstrzymano się z napędzeniem więcej wołów, iż sprzedający lękali się, ażeby wszystko bydło razem na tym targu nie stanęło. W Czechach niezmiernie wiele potrzebują bydła, i jak długo znam targ ołomuniecki na bydło, to jest od lat 20, nigdy tam jeszcze tyle bydła nie pędzono; a przy wyższej stosunkowo cenie mięsa w Pradze, kupcy czescy z wiedeńskimi bez wszelkiej obawy w zakupowaniu wołów konkurencyję wytrzymać mogą. W Wiedniu cena cctnara mięsa spadła na 36 zr. w. w. (taksa funta mięsa wołowego została 9 kr. m. k.), do tego przyczynia się wiele targ peszteński, miano tam bowiem napędzić mnóstwo bydła, nawet z Galicyi, przez co ceny mięsa w Wiedniu spaść musiały. PP. Romaszkan i Aksentowicz, którzy do Wiednia woły swoje pognali, nie sprzedają ich zapewne według życzenia, i byłiby bez wątpienia lepiej zrobili, gdyby byli je tutaj po słusznych cenach sprzedali.

J a r m a r k n a w e ł n e .

(*Preussische Handlungs-Zeitung.*) Wrocław d. 24. maja 1836. Wełny przybyło dotąd bardzo mało, nader mało w porównaniu ze znaczną ilością kupców, którzy zjechawszy się już, niejaki ruch w handlu sprawili. Jak dalece przez doświadczenie na spodziewane skutki jarmarku wnioskować można, takowy powinien wypaść pomyślnie. Z jednej strony spostrzegamy chęć kupna, z drugiej dobrą wolę, dwie rzeczy, które w handlu wełną więcej jak w każdym innym są pożądane. Już kilka układów zawarto i kilka także dawnych odrzuconych partyj wełny sprzedano i zdaje się, że się ceny téjże utrzymają.

— Z dnia 25. maja. Wełna dotąd w małej ilości sprzedana poszła o 4 do 6 tal. pr. wyżej cen przeszłorocznych. Anglicy nie należeli jeszcze do jarmarku.

(—) Paryż d. 20. maja 1836. Ceny pszenicy z małemi wyjątkami w całej podnoszą się Francyi. Utrzymują, iż przyczyną tego jest temperatura, która ciągle jest zimną, lecz to miałyby tylko mały wpływ, gdyby powiększona konsumpcja czuć się nie dawała i nie działała przeciwnie na dosyć szczupłe zasoby.